

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/49/2022
Identifikačné číslo spisu:	5110204712
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5110204712.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1a/ neb. Ing. Z. M., narodeného XX. S. XXXX, zomrelý XX. O. XXXX, naposledy bývajúcí J. E. K., E. X. č. XXX/XX, 1b/ B. A., narodenej XX. A. XXXX, B. Z. č. XX, 1c/ M. M., narodenej XX. F. XXXX, J. E. K., E. X. č. XXX/XX, 2/ neb. W. P., narodenej XX. L. XXXX, zomrelej XX. L. XXXX, naposledy bývajúcej Y, F. č. XXXX/XX, 3/ A. K., narodenej XX. O. XXXX, Y, S. č. XX, všetci žalobcovia zastúpení JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s.r.o., Žilina, Národná 17, IČO: 36848654, proti žalovaným 1/ Železnice Slovenskej republiky, Bratislava, Klemensova č. 8, IČO: 31364501, 2/ A. X., narodenej XX. O. XXXX, Y - Z. T., I. č. XX/XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Mária Badová, s.r.o., Žilina, Vajanského č. 1/2765, IČO: 36851906, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 13C/44/2010, o dovolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 18. júla 2018 sp. zn. 6Co/175/2016, takto

rozhodol:

V dovolacom konaní pokračuje na strane žalobcov s dedičmi pôvodnej žalobkyne 2/ neb. W. P., narodenej XX. L. XXXX, zomrelej XX. L. XXXX naposledy bytom Y, F. XXXX/XX, Ing. P. P., narodeným XX. O. XXXX, Y, F. XXXX/XX ako žalobcom 2a/, K. P., narodeným XX. O. XXXX, Y, F. XXXX/XX ako žalobcom 2b/, Mgr. X. K., narodenou XX. E. XXXX, Y, F. XXXX/XX ako žalobkyňou 2c/, U. A., narodenou XX. F. XXXX, Y, F. XXXX/XX ako žalobkyňou 2d/ a pôvodného žalobcu 1a/ neb. Ing. Z. M., narodeného XX. S. XXXX, zomrelého XX. O. XXXX, naposledy bytom J. E. K., Na X. XXX/XX, B. A., narodenou XX. A. XXXX, B. Z. XX (žalobkyňou 1b/) a M. M., narodenou XX. F. XXXX, J. E. K., Na X. XXX/XX (žalobkyňou 1c/).

Dovolenie o d m i e t a.

Žalobcovia 1a/, b/, c/, 2/ a 3/ majú voči žalovanej 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 12. júna 2012 č. k. 13C/44/2010-206 v spojení s opravným uznesením č. k. 13C/44/2010 - 228 zo dňa 03. septembra 2012 a opravným uznesením č. k. 13C/44/2010- 245 zo dňa 20. septembra 2012 určil, že žalobkyne 1/ až 3/ sú podielové spoluvlastníčky nehnuteľností každá v 1/3, a to pozemkov parcela č. KN-C XXXX/XXX - ostatné plochy o výmere 141 m², parcely č. KN-C XXXX/XXX - trvalý trávny porast o výmere 2666 m² a parcely č. KN-C XXXX/XXX - trvalý trávny porast o výmere 323 m², ktoré boli vytvorené geometrickým plánom č. XXX/XXXX zo 14. decembra 2009, vyhotoveným W. Z., úradne overeným Správou katastra Y. dňa 11. januára 2010 pod č. XXXX/XX, z časti pôvodného pozemku PK č. XXX/XXX, zapísaného na LV č. XXXX pre katastrálne územie J. E. K. ako pozemok parcela KN-E XXXX - orná pôda o výmere 3130 m², ktorý geometrický plán tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku (výrok I.). Zároveň určil, že žalobkyne 1/ až 3/ sú podielové spoluvlastníčky nehnuteľností, každá v 1/3, pozemku parcela č. KN-C XXXX/XX - zastavaná plocha o výmere 456 m², zapísaná na LV č. XXXX, pre katastrálne územie J. E. K. (výrok II.) a žalobu voči žalovanej 2/ zamietol (výrok III.). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že žalovaní 1/ a 3/ sú povinní nahradiť žalobkyniam trovy konania vo výške 298,50 eura titulom súdneho poplatku z návrhu na začatie konania, vo výške 595 eur titulom hotových výdavkov a vo výške 2.301,41 eura titulom trov právneho zastúpenia na označený účet právneho zástupcu žalobkýň (výrok IV.).

1.1. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žalobkyne majú naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva podľa § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“), nakoľko len súdne rozhodnutie môže byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností. Vzhľadom na to, že pozemok parcela č. KN-E XXXX je identický s pozemkom PK parcely č. XXX/XXX zapísaného v PK vložke č. XXX pre katastrálne územie J. E. K. a zvyšná časť je právne usporiadaná k pozemku parcela č. KN-C XXXX/XX zapísaného na LV č. XXXX pre katastrálne územie J. E. K., D. J. ako právna predchodkyňa žalovaných vlastnícke právo k pozemku parcela č. KN-E XXXX nikdy platne nenadobudla, čo napokon s poukazom na jej vyjadrenie zachytené v úradnom zázname z 10. novembra 2009 i sama uznala, a preto žalobe vyhovel.

1.2. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že nehnuteľnosť nachádzajúca sa v katastrálnom území J. E. K., zapísaná v pozemnoknižnej vložke č. XXX ako PK parcela č. XXX/XXX bola vlastnícky vedená na L. D., rod. Y., právnu predchodkyňu, t. j. matku žalobkýň 1/ až 3/. Dedičstvo po poručiťelke L. D. bolo prejednané pred bývalým Štátnym notárstvom v Y. a na základe jeho rozhodnutia č.k. D 383/91-15 z 2. mája 1991, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 2. mája 1991, nadobudli žalobkyne 1/ až 3/ vlastnícke právo k uvedenému pozemku, každá v podiele 1/3. Podľa geometrického plánu č. XXX/XXXX zo 14. decembra 2009, vyhotoveného W. Z., úradne overeného Správou katastra Y. dňa 11. januára 2010 pod č. XXXX/XX a ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť rozsudku, bol pozemok parcela č. KN-E XXXX o výmere XXXX m² vytvorený z pozemku PK parcely č. XXX/XXX, zapísaného v PK vložke č. XXX pre katastrálne územie J. E. K. a z pozemku parcela č. KN-E XXXX boli novovytvorené pozemky parcela č. KN-C XXXX/XXX - ostatné plochy o výmere 141 m², parcela č. KN-C XXXX/XXX - TTP o výmere 2666 m² a parcela č. KN-C XXXX/XXX - TTP o výmere 323 m². Podľa identifikácie parciel zo dňa 14. októbra 2009 nehnuteľnosť PK parcela č. XXX/XXX zapísaná v PK vložke č. XXX pre katastrálne územie J. E. K. je v časti totožná s pozemkom parcela č. KNC XXXX/XX - zastavaná plocha o výmere 456 m² a je vedená na LV č. XXXX pre katastrálne územie J. E. K. na žalovaného 1/. Zo spisu Správy katastra Y. č. V XXXX/XX mal súd tiež za preukázané, že D. J. kúpnu zmluvou zo 17. marca 2006 previedla pozemok parcela č. KN-C XXXX/XX - zastavaná plocha o výmere 456 m² na žalovaného 1/ v celosti. Zo spisu Správy katastra Y. č. V XXXX/XX tiež vyplynulo, že D. J. kúpnu zmluvou z 12. marca 2008 previedla vlastnícke právo k pozemkom parcela č. KN-E XXXX - orná pôda o výmere 3130 m² na Ing. Z. A. v celosti, ktorý ako vyplýva zo spisu Správy katastra Y. č. V XXXX/XX kúpnu zmluvou z 21. marca 2008 previedol vlastnícke právo k parcele č. KN-E XXXX na spoločnosť P.R.M., s.r.o., so sídlom Hollého 371/31, Žilina, IČO: 36 389 340. Následne táto spoločnosť previedla v celosti pozemok parcela č. KN-E XXXX - orná pôda o výmere 3130 m² kúpnu zmluvou z 11. novembra 2009 na subjekt označený v rozhodnutí o povolení vkladu ako: A. X. - H.P.R., rodné priezvisko G., dátum narodenia XX. O. XXXX, I. XX/XX, XXX XX Y. - Z. T. v podiele 1/1.

1.3. Skonštatoval, že v konaní bolo sporné, či pozemok parcela č. KN-E XXXX zapísaný na LV č.

XXXX bol vytvorený z pozemku parcela PK č. XXX/XXX zapísaného v PK vložke č. XXX pre katastrálne územie J. E. K., alebo z pozemku PK parcela č. XXX/XXX zapísaného v PK vložke č. XXX, ako to vyplynulo z osvedčenia o dedičstve č. k. D 1964/96-81, Dnot 297/96 z 11. augusta 1997, právoplatného dňa 27. augusta 1997 po poručiťke G. I., na základe ktorého mala vlastnícke právo k tomuto pozemku nadobudnúť právna predchodkyňa žalovaných, teda D. J., ktorá s týmto pozemkom nakladala uvedeným spôsobom. Za účelom identifikácie sporného pozemku parcela č. KN-E XXXX zapísaného na LV č. XXXX pre katastrálne územie J. E. K. preto súd prvej inštancie nariadil znalecké dokazovanie. Pričom zo znaleckého posudku č. XX/XXXX z 12. decembra 2011 znalca Ing. Z. D. mal súd prvej inštancie nesporne preukázané, že pozemok parcela č. KN-E XXXX je identický s pozemkom PK parcely č. XXX/XXX zapísaného v PK vložke č. XXX pre katastrálne územie J. E. K. Uvedené vyplynulo i z geometrického plánu č. XXX/XXXX zo 14. decembra 2009 vyhotoveným W. Z., úradne overeného Správou katastra Y. dňa 11. januára 2010 pod č. XXXX/XX, v ktorom je v poznámke rovnako tak uvedené, že PK parcela č. XXX/XXX zapísaná vo vložke XXX pre katastrálne územie J. E. K., je totožná s KN-E parcelou č. XXXX o výmere 5239 m² s tým, že geometrickými plánmi bola časť tejto parcely o výmere 1653 m² oddelená a vykúpená pre vodné dielo a na základe chybnéj identifikácie bola zvyšná časť KN-E parcely XXXX o výmere 3586 m² zidentifikovaná z PK parcely č. XXX/XXX zapísanej vo vložke č. XXX a prevedená na nových vlastníkov. Preto v osvedčení o dedičstve č. k. D 1964/96-81, Dnot 297/96 z 11. augusta 1997 po poručiťke G. I. bol do aktív dedičstva nesprávne zaradený i pozemok parcela č. KN-E XXXX, keďže jeho zaradenie vychádzalo z nesprávnej identifikácie parciel z 8. novembra 1996, ktorá bola podkladom k predmetnému dedičskému konaniu. Prvoinštančný súd dospel k záveru, pozemok parc. č. KN-E XXXX je identický s pozemkom PK parc. č. XXX/XXX zap. vo vložke č. XXX pre katastrálne územie J. E. K. a zvyšná časť je právne usporiadaná v pozemku parc. č. KN - C XXXX/XX zapísaného na LV č. XXXX pre katastrálne územie J. E. K., D. J. ako právna predchodkyňa žalovaných nikdy platne vlastnícke právo k pozemku parc. č. KN-E XXXX platne nenadobudla, čo napokon sama uznala ako mal súd preukázané z jej vyjadrenia obsiahnutého v Úradnom zázname zo dňa 10.11.2009 (č.l. 119). Podstatná obrana žalovaných spočívala v ich tvrdení, že pozemok parc. č. KN-E XXXX. bol vytvorený z PK pozemku parc. č. XXX/XXX zapísaného vo vložke XXX, ktoré tvrdenie bolo vyvrátené znaleckým dokazovaním.

1.4. Vo vzťahu k žalovanej 2/ prvoinštančný súd žalobu zamietol z dôvodu, že v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie J. E. K. ako vlastníak pozemku parcela č. KN-E XXXX - orná pôda o výmere 3130 m² je zapísaná žalovaná 3/ v podiele 1/1 titulom kúpnej zmluvy č. V XXXX/XX.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) v poradí prvým rozsudkom sp. zn. 6Co/458/2012 zo dňa 23. októbra 2013 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 6Co/458/2012 zo dňa 11. marca 2014 rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým určil, že žalobkyne v rade 1/ až 3/ sú podielové spoluvlastníčky nehnuteľností každá v 1/3 (jednej tretine), a to pozemkov parcela KN-C XXXX/XXX - ostatné plochy o výmere 141 m², parcela KN-C XXXX/XXX - trvalý trávny porast o výmere 2666 m² a parcela KN-C XXXX/XXX - trvalý trávny porast o výmere 323 m², ktoré boli vytvorené geometrickým plánom č. XXX/XXXX zo dňa 14.12.2009, vyhotoveným W. Z., autorizaçne overeným dňa 15.12.2009 Ing. O. G., úradne overeným Správou katastra Y. dňa 11.01.2010 pod č. XXXX/XX, sčasti pôvodného pozemku PK č. XXX/XXX, zapísaného na LV XXXX pre katastrálne územie J. E. K. ako pozemok parcela KN-E XXXX - orná pôda o výmere 3130 m², ktorý geometrický plán tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku, potvrdil. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu voči žalovanej v rade 2/ zamietol, zrušil. Výrok rozsudku, ktorým súd určil, že žalobkyne 1/ až 3/ sú podielové spoluvlastníčky nehnuteľností, každá v 1/3 (jednej tretine), a to pozemku parcela KN-C XXXX/XX - zastavaná plocha o výmere 456 m², zapísaná na LV č. XXXX, pre kat. územie J. E. K., zostal nedotknutý. Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách prvostupňového konania zmenil tak, že žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť nahradiť žalobkyniam v 1/ až 3/ rade trovy konania vo výške 298,50 eura titulom súdneho poplatku, vo výške 595 eur titulom hotových výdavkov a vo výške 1.877,99 eura titulom trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalobkýň JUDr. Ing. Jozefa Lalinského, advokáta, so sídlom Národná 17, 010 01 Žilina, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej v rade 2/ uložil povinnosť nahradiť žalobkyniam 1/ až 3/ trovy odvolacieho konania vo výške 191,33 eura titulom trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu žalobkýň JUDr. Ing.

Jozefa Lalinského, advokáta so sídlom Národná 17, 010 01 Žilina, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci o dovolaní žalovanej 2/ (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) uznesením z 10. mája 2016 sp. zn. 5Cdo/181/2014 zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline z 23. októbra 2013 sp. zn. 6Co/458/2012 v spojení s opravným uznesením z 11. marca 2014 sp. zn. 6Co/458/2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Rozhodol tak majúci za to, že postupom odvolacieho súdu, ktorý nedoručil vyjadrenie žalobkyň k odvolaniu žalovanej 2/, došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a zároveň k odňatiu možnosti žalovanej 2/ konať pred súdom, čo možno považovať za procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) OSP v nadväznosti na § 241 ods. 2 písm. a) OSP a § 242 ods. 1 veta druhá OSP. V okolnostiach preskúmvanej veci preto dospel dovolací súd k záveru, že postup odvolacieho súdu mal znaky relevantné z hľadiska § 237 ods. 1 písm. f) OSP a vzhľadom na to rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b OSP).

4. Odvolací súd, ktorému vec bola vrátená na ďalšie konanie, rozsudkom z 18. júla 2018 č. k. 6Co/175/2016-500 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravnými uzneseniami z 03. septembra 2012 č. k. 13C/44/2010-228 a z 20. septembra 2012 č. k. 13C/44/2010-245 vo výroku I. zmenil tak, že (i) určuje do dedičstva po nebohej žalobkyni 1/ C. M., rod. D., ktorá zomrela dňa XX. F. XXXX a po ktorej bolo dedičstvo skončené vydaním osvedčenia o dedičstve JUDr. B. J. pod č. 21D/619/2014 a Dnot 15/2015, právoplatným a vykonateľným dňa 03. septembra 2015, podiel 1/3 a ďalej určuje, že žalobkyňa 2/ je podielovou spoluvlastníčkou v 1/3 a žalobkyňa 3/ je podielovou spoluvlastníčkou v 1/3 v nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v obci a katastrálnom území J. E. K., okres Y., zapísaných na LV č. XXXX a bližšie špecifikovaných v tomto výroku; (ii) žalobu o určenie, že do dedičstva po nebohej žalobkyni 1/ C. M., rod. D., skončeného vydaním osvedčenia o dedičstve JUDr. B. J. pod č. 21D/619/2014 a Dnot 15/2015, právoplatným a vykonateľným dňa 03. septembra 2015, patrí 1/3 a ďalej žalobu o určenie, že žalobkyňa 2/ je podielovou spoluvlastníčkou v 1/3 a žalobkyňa 3/ je podielovou spoluvlastníčkou v 1/3, a to v nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v obci a katastrálnom území J. E. K., okres Y., zapísaných na LV č. XXXX a bližšie špecifikovaných v tomto výroku zamietá; (iii) pripustil čiastočné späťvzatie žaloby o určenie, že dedičstvo po nebohej žalobkyni 1/ C. M., rod. D., skončené vydaním osvedčenia o dedičstve JUDr. B. J. pod č. 21D/619/2014 a Dnot 15/2015, právoplatným a vykonateľným dňa 03. septembra 2015, patrí 1/3 a ďalej konanie o určenie, že žalobkyňa 2/ je podielovou spoluvlastníčkou v 1/3 a žalobkyňa 3/ je podielovou spoluvlastníčkou v 1/3 v nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v obci a katastrálnom území J. E. K., okres Y., zapísaných na LV č. XXXX a bližšie špecifikovaných v tomto výroku, a konanie zastavil (výrok I). Zároveň napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku II. ponechal nedotknutý a vo výroku III. vo vzťahu k žalovanej 2/ zrušil. O trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania.

4.1. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd poukázal, že najvyšší súd uznesením z 10. mája 2016 sp. zn. 5Cdo/181/2014 zrušil na základe dovolania žalovanej 2/ už prv vydaný rozsudok odvolacieho súdu z 23. októbra 2013 sp. zn. 6Co/458/2012 v spojení s opravným uznesením z 11. marca 2014 sp. zn. 6Co/458/2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že postup odvolacieho súdu naplňal znaky relevantné z hľadiska § 237 ods. 1 písm. f) OSP tým, že nedoručil vyjadrenie žalobkyň k odvolaniu žalovanej 2/, čo malo za následok vznik procesnej vady, na základe ktorej došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a zároveň k odňatiu možnosti žalovanej 2/ konať pred súdom. So zreteľom na viazanosť právnym názorom dovolacieho súdu podľa § 455 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z., ďalej tiež len „CSP“), odvolací súd v ďalšom konaní vytvoril dorúčením potrebných písomností priestor stranám sporu na realizáciu ich procesných práv.

4.2. Tiež zdôraznil, že nakoľko v tomto štádiu konania žalobkyňa 1/ C. M. stratila procesnú subjektivitu, rozhodol uznesením z 22. septembra 2016 sp. zn. 6Co/175/2016 v zmysle § 63 CSP o pokračovaní s jej dedičmi podľa predloženého osvedčenia o dedičstve z 03. septembra 2015 sp. zn. 21D/619/2014.

4.3. Odvolací súd mal za to, že vykonané dôkazy, ako aj ich právne posúdenie súdom prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia boli postačujúce pre vyvodenie záveru o dôvodnosti podanej

žaloby v súvislosti s nehnuteľnosťami aktuálne vedenými na liste vlastníctva č. XXXX pre obec a katastrálne územie J. E. K., okres Y. Napriek tomu však odvolací súd zistil existenciu dôvodov pre doplnenie dokazovania podľa § 384 CSP, na základe ktorého dospel po zhodnotení odvolacích dôvodov k záveru, že žalobnému návrhu je možné vyhovieť len čiastočne vo vzťahu k parcele KN-C č. XXXX/XXX a KN-C parcela č. XXXX/XXX, ktoré sú vedené aktuálne na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie J. E. K. I keď sú žalobkyne 2/ a 3/ vo vzťahu k týmto nehnuteľnostiam vedené ako vlastníčky, každá v 1/3, a to titulom neprávoplatného rozhodnutia súdu určujúce vlastníctvo (rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 13C/44/2010 a Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/458/2012) a žalobkyňa 1b/ titulom dedičského rozhodnutia o nadobudnutí veci (osvedčenie o dedičstve č. 21D 619/2014, Dnot 15/2015), ktorá však v čase smrti poručiťky, t. j. pôvodnej žalobkyne 1/ patrila do majetku poručiťky C. M. práve na základe uvedených rozsudkov nižších súdov, ktoré doposiaľ nie sú právoplatné, preto podľa názoru odvolacieho súdu bol preukázaný právny záujem na určení vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam, keďže sa jedná len o domnelý titul nadobudnutia vlastníctva. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, na ktoré zároveň odkazuje, z vykonaného dokazovania vyplynulo, že pozemok parcela č. KN-E XXXX je identický s pozemkom PK parcela č. XXX/XXX zapísaným vo vložke č. XXX pre obec katastrálne územie J. E. K. a zvyšná časť je právne usporiadaná parcela č. KN- C XXXX/XX zapísaná na LV č. XXXX (aktuálne na LV č. XXXX) pre katastrálne územie J. E. K., D. J. ako právna predchodkyňa žalovaných nikdy platne vlastnícke právo k pozemku parcela č. KN E XXXX nenadobudla, čo mal súd preukázané z jej vyjadrenia obsiahnutého v úradnom zázname zo dňa 10.11.2009 (č. l. 119 spisu). Pozemok parcela KN-E-XXXX katastrálne územie J. E. K. bol zaradený do aktív dedičstva po G. I. (osvedčenie o dedičstve č. k. D 1964/96 297/96 zo dňa 11.8.1997, právoplatným 27.8.1997 č. l. 15 spisu) na základe nesprávnej identifikácie parciel zo dňa 08.11.1996 (č. l. 14 spisu) a ktorá bola podkladom k dedičskému konaniu po poručiťke G. I.. Táto skutočnosť bola preukázaná listinnými dôkazmi, znaleckým dokazovaním a tiež geometrickým plánom č. XXX/XXXX zo dňa 14.12.2009 vyhotoveným W. Z., úradne overeného Správou katastra Y. dňa 11.1.2010 pod č. XXXX/XX, v poznámke rovnako uvedené, že PK parcela č. XXX/XXX zapísaná vo vložke XXX pre katastrálne územie J. E. K. je totožná s E parcelou č. XXXX výmere 5239 m² s tým, že geometrickými plánmi bola časť tejto parcely o výmere 1653 m² oddelená a vykúpená pre vodné dielo a na základe chybnéj identifikácie bola zvyšná časť KN parcely č. XXXX o výmere 3586 m² zidentifikovaná z PK parcely č. XXX/XXX zapísanej v vložke č. XXX a prevedená na nových vlastníkov.

4.4. Ďalej konštatoval, že žalobnému návrhu nebolo možné vyhovieť v časti určenia vlastníckeho práva a určenia do dedičstva vo vzťahu k parcele KN-C č. XXXX/XXX vedenej na LV č. XXXX a KN-C č. XXXX/XXX vedenej na LV č. XXXX, obe v katastrálnom území J. E. K., ktoré sú v celosti vedené aktuálne na nového vlastníka Železnice Slovenskej republiky, a to na základe kúpnych zmlúv, ktorých vklad vlastníckeho práva povolila správa katastra v roku 2014, teda v čase po rozhodnutí odvolacieho súdu a pred rozhodnutím dovolacieho súdu, ktorý rozsudok odvolacieho súdu zrušil. V tejto súvislosti taktiež zdôraznil, že pokiaľ nedošlo k zmene v subjekte konania v zmysle ustanovenia § 80 CSP (ktorého aplikácia nie je v zmysle § 378 ods. 1 CSP vylúčená ani v odvolacom konaní), na základe ktorej by žalovaný 1/ „vstúpil“ do konania namiesto žalovanej 2/, tak ďalším rozhodnutím odvolacieho súdu nemôžu byť nijako dotknuté práva žalovaného 1/, ktorým je v zmysle § 456 CSP tento subjekt chránený. Vzhľadom na to, že žalobcovia už nemajú voči žalovanej 2/ naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže žalovaná 2/ aktuálne nie je zapísaná ako vlastníčka veci v katastri nehnuteľností vo vzťahu k dotknutým nehnuteľnostiam, bolo potrebné v tejto časti žalobu zamietnuť.

4.5. Odvolací súd v súvislosti s námietkou žalovanej 2/, že D. J. mala nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, čo by legitimizovalo ďalších nadobúdateľov ako riadnych vlastníkov pozemkov dôvodil, že relevantnou skutočnosťou v danom konaní bolo len to, či sa D. J. mohla stať vlastníkom pozemkov, ku ktorej zaujal prvoinštančný súd správny právny názor. Podľa odvolacieho súdu sa možno stotožniť s názorom súdu prvej inštancie, ktorým dôsledne poukázal na nesprávne vyhotovenú identifikáciu parciel, na základe ktorej D. J. nadobudla vlastnícke právo k sporným pozemkom. Všetky následné prevody nehnuteľnosti znamenali, že ďalší nadobúdatelia sa nemohli stať vlastníckymi pozemkov, keďže získali predmet kúpy od nevlastníka. Pričom nemožno opomenúť argumentáciu súdu prvej inštancie, v rámci ktorej poukázal na úradný záznam vyhotovený v advokátskej kancelárii zástupcu žalobkyň, kde D. J.

vyhlásila, že nie je vlastníčkou sporných nehnuteľností. Teda ak takáto vedomosť existovala, nemožno konštatovať splnenie podmienok vydržania vlastníckeho práva, keďže nebola splnená základná požiadavka dobromyseľnosti.

4.6. V súvislosti s nehnuteľnosťami nachádzajúcimi sa v obci a katastrálnom území J. E. K., okres Y, zapísaných na LV č. XXXX, odvolací súd s poukazom na čiastočné späťvzatie žaloby na odvolacom pojednávaní, s ktorým žalovaná 2/ vyslovila súhlas, pripustil v zmysle článku 4 ods. 1 CSP v spojení s § 370 CSP čiastočné späťvzatie žaloby a konanie zastavil, pričom však nepristúpil k zrušeniu rozsudku v tejto časti s prihladnutím na procesnú situáciu ohľadom nerozhodovania súdu prvej inštancie o takto označených nehnuteľnostiach.

4.7. Odvolací súd v nadväznosti na výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby voči žalovanej 2/ poukázal na totožnosť subjektov vystupujúcich v rámci prvoinštančného konania na strane žalovanej 2/ a žalovanej 3/, v dôsledku ktorej nebolo možné žalobe vyhovieť ani ju zamietnuť, preto bolo potrebné napadnutý výrok zrušiť. Zároveň vo vzťahu k určeniu vlastníctva k pozemku parcela č. KN-C XXXX/XX zapísaného na LV č. XXXX, aktuálne zapísaného na LV č. XXXX pre obec a katastrálne územie J. E. K., okres Y, podotkol, že s ohľadom na predmet odvolacieho konania, ponechal v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý.

5. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná 2/ (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP a z § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP.

5.1. Dovolateľka v úvode dovolania zrekapitulovala doterajší priebeh konania pred konajúcimi súdmi a odôvodnenie ich rozhodnutí. Porušenie práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP) namietala v súvislosti s nedostatkom riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý sa podľa jej názoru nevysporiadal so všetkými podstatnými a relevantnými otázkami súvisiacimi s uplatneným nárokom a obranou proti nemu najmä prípustnosťou zmeny žalobného návrhu v odvolacom konaní. V tejto súvislosti poukázala, že v bode 55. odôvodnenia odvolací súd procesne pochybil s poukazom na § 371 CSP, ktorý je nutné aplikovať pri rozhodovaní o návrhu žalobcov na zmenu žaloby, ktorú nazvali úpravou žaloby. Odvolací súd zmenu žaloby nemal pripustiť na pojednávaní. Dovolateľka tiež tvrdila, že predložením nových geometrických plánov, zmenou označenia žalovaných nehnuteľností inými parcelnými číslami, inou kultúrou a inou výmerou, došlo k podstatnej zmene a doplneniu rozhodujúcich skutočností tvrdných v žalobe, teda podanie žalobcov nimi označené ako úprava petitu zo dňa 29.3.2017, bolo potrebné považovať za zmenu žaloby, ktorá v odvolacom konaní nie je možná. Porušenie práva na spravodlivý proces namietala aj nesprávnym vyhodnotením vykonaných dôkazov (nesprávne vyhotovená identifikácia parciel), ktoré viedlo k vecne a právne nesprávnemu posúdeniu danej veci. Podľa dovolateľky výrok napadnutého rozsudku v bode 1. spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, na ktoré poukázal aj dovolací súd v uznesení č. k. 5Cdo/181/2014 zo dňa 10.5.2016, pričom dovolateľka mala za to, že napriek pochybeniam konštatovaných dovolacím súdom, v ďalšom konaní sa odvolací súd dôsledne nezaoberal argumentáciou z jej strany týkajúcej sa vydržania vlastníckeho práva dotknutých nehnuteľností ako oprávnenou držiteľkou a v tejto súvislosti poukázala na ustanovenie § 455 CSP. Dovolateľke sa javilo odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu i ohľadom nesplnenia podmienok vydržania za neurčité a nezrozumiteľné. Odôvodnenie napadnutého rozsudku žiadnym spôsobom nevysvetľuje dôvod, ktorý by bránil použitiu právnej vety uvedenej v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 549/2015 zo dňa 16.3.2016, ktorého názor bol použitý aj v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 151/2016 zo dňa 3.5.2016 a v odôvodnení podľa dovolateľky absentuje zdôvodnenie odlišného právneho názoru s poukazom na ustanovenie § 393 ods. 3 CSP.

5.2. Nesprávne právne posúdenie (§ 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP) dovolateľka namietala vo vzťahu k bodu 1. výroku napadnutého rozhodnutia, v ktorom odvolací súd zmenil výrok rozsudku súdu prvej inštancie tak, že určil, že do dedičstva po nebohej C. M., skončeného vydaním osvedčenia o dedičstve pod č. 21D 619/2014, Dnot 15/2015 patrí 1/3 nehnuteľností C KN parc. č. XXXX/XXX, C KN parc. č. XXXX/XXX v katastrálnom území J. E. K.. Podľa názoru dovolateľky vzhľadom na to, že uvedené nehnuteľnosti už boli predmetom dedičstva po nebohej poručiteľke, žalobcovia 1a/ až 1c/ nemajú na tomto výroku naliehavý právny záujem, keďže na LV č. XXX vedenom na katastrálnom odbore Okresného úradu v Žiline je jasne uvedená ako podielová spoluvlastníčka v 1/3 žalobkyňa 1b/, titulom spomenutého osvedčenia o dedičstve, a to bez ohľadu na tvrdenie žalobcov o existencii naliehavého právneho záujmu z dôvodu, že u žalobcov 2/ a 3/ bol titul nadobudnutia zrušený rozhodnutím dovolacieho súdu. Odvolací súd nemal dôvod, aby rozhodol tak, ako je uvedené v predmetnom bode 1.

výroku jeho rozhodnutia, nakoľko rozhodnutie v rámci dedičského konania, i keď má iba deklaratórny význam, nebolo zrušené a v jeho výrokovej časti dokonca nie je označená predmetná nehnuteľnosť uvedením parcelového čísla, výmery a kultúry, v dôsledku čoho nemohlo byť podkladom pre namietané určenie, pričom ani po zmenách ktoré nastali po právoplatnosti rozhodnutia prvoinštančného súdu, nedošlo zo strany žalobcov k úprave petitu v odvolacom konaní. Ďalej dovolateľka uviedla, že odvolací súd nesprávne posúdil i nadobudnutie vlastníckeho práva D. J. titulom vydržania v zmysle § 134 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“) s poukazom na zistenie o chybnom vyhotovení identifikácie parciel v dedičskom konaní pod č. D 1964/96, Dnot 297/96 po nebohej G. I.. Mala za to, že D. J. ako jej právna predchodkyňa bola počas celej doby od nadobudnutia predmetnej nehnuteľnosti (uplynulo viac ako 12 rokov) dobromyseľnou držiteľkou v tom, že danú nehnuteľnosť nadobudla zákonným spôsobom, preto s ňou nakladala v dobrej viere, že jej patrí a uzavrela kúpne zmluvy pod č. V XXXX/XX a V XXXX/XX, čo okrem iného vyplýva i z úradného záznamu z 10. novembra 2009, pri vyhotovovaní ktorého nebola náležitým spôsobom poučená o svojich právach a dôsledkoch vyplývajúcich z jeho obsahu. Dovolateľka zdôraznila, že tak nemala vedomosť, že vo vzťahu k nadobudnutej nehnuteľnosti, vklad vlastníckeho práva ktorej bol na podklade kúpnej zmluvy povolený rozhodnutím Správy katastra Y. pod č. k. V XXXX/XX, by bolo kýmkoľvek spochybnené vlastnícke právo jej právnych predchodcov, a to až do doby doručenia žaloby. Podľa dovolateľky pri riešení právnej otázky odvolacím súdom došlo k odklonu, pričom poukazovala na závery uvedené v nálezoch Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 549/2015 zo dňa 16.3.2016 a sp. zn. I. ÚS 151/2016 zo dňa 3.5.2016.

5.3. Žalovaná 2/ navrhla, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako i rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, prípadne aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobu žalobcov 1a/ až 1c/ a žalobkyň 2/ a 3/ v bode 1. jeho výroku zamietla.

6. Žalobcovia (ako i právni nástupcovia žalobkyne 2/) sa vo svojom vyjadrení k dovolaniu nestotožnili s argumentáciou žalovanej 2/ a navrhli, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol ako neprípustné, prípadne zamietol ako nedôvodné. Doplnili, že pokiaľ žalovaná 2/ sa v dovolaní odvoláva na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 549/2015 zo dňa 16.3.2016, ktorého názor bol použitý aj v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 151/2016 zo dňa 3.5.2016, tento bol prelomený uznesením Veľkého senátu najvyššieho súdu zo dňa 27.4.2021 sp. zn. IVOBdo/2/2020.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) z obsahu spisu zistil, že žalobkyňa 2/ W. P., narodená XX.X.XXXX, dňa XX.X.XXXX zomrela a žalobca 1a/ Ing. Z. M. narodený XX.X.XXXX, zomrel dňa X.X.XXXX, t. j. počas prebiehajúceho dovolacieho konania.

8. Z osvedčenia o dedičstve vydaného dňa 12. augusta 2019 notárom JUDr. W. K. ako súdnym komisárom sp. zn. 21D/207/19, Dnot 62/2019 vyplýva, že dedičmi po poručiťelke W. P. sú jej pozostalý manžel a deti : Ing. P. P., narodený XX. O. XXXX, Y., F. XXXX/XX, K. P., narodený XX. O. XXXX, Y., F. XXXX/XX, Mgr. X. K., narodená XX. E. XXXX, Y., F. XXXX/XX, U. A., narodená XX. F. XXXX, Y., F. XXXX/XX.

9. Z osvedčenia o dedičstve vydaného dňa 14. septembra 2021 notárom JUDr. W. A. ako súdnym komisárom sp. zn. 30D 421/2019, Dnot 222/2019 vyplýva, že dedičmi po poručiťelovi Ing. Z. M. sú jeho deti: B. A., narodená XX. A. XXXX, B. Z. č. XX (žalobkyňa 1b/) a M. M., narodená XX. F. XXXX, J. E. K., Na X. č. XXX/XX (žalobkyňa 1c/).

10. Na základe uvedeného najvyšší súd rozhodol v zmysle § 63 ods. 2 v spojení s § 438 ods. 1 CSP o pokračovaní v dovolacom konaní s právnymi nástupcami zomrelej žalovanej 2/ a s právnymi nástupcami zomrelého žalobcu 1a/, ktorí v tomto konaní vystupovali ako žalobcovia 1b/ a 1c/.

11. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady

prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

12. V danom prípade bolo dovolanie podané po 01. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex (CSP).

13. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (viď napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

14. Dovolanie aj za účinnosti Civilného sporového poriadku treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie ani podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012).

15. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

16. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

17. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

18. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k

vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

20. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Inak povedané z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (pozri napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

21. Citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

22. Z obsahu podaného dovolania podľa § 420 písm. f) CSP v podstatnom vyplynulo, že žalovaná 2/ namieta nedostatok riadneho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia spočívajúci v nevysporiadaní sa so všetkými relevantnými otázkami.

22.1. Jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 220 a § 393 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak ale ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

22.2. Podľa dovolacieho súdu rozsudok súdu odvolacieho i súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 220 ods. 2 a § 393 ods. 2 CSP, preto ich nemožno považovať za nepreskúmateľné, nedostatočne odôvodnené či nepresvedčivé. Pokiaľ odvolací súd v napadnutom rozsudku „formálne“ výrokom 1. zmenil napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu o určení, že žalobkyne 1/ - 3/ sú podielové spoluvlastníčky každá v 1/3 predmetných nehnuteľností, zohľadnil výlučne stratu procesnej subjektivity žalobkyne 1/ a aktuálny stav evidencie dotknutých nehnuteľností v katastri nehnuteľností, v ostatnom sa plne stotožnil so závermi prvoinštančného súdu. Odôvodnenie obidvoch rozsudkov (konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu) zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia.

Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj ich všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia každého rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Argumentácia obidvoch súdov je koherentná a ich rozhodnutia transparentné, zvolené východiskové tézy aj závery, ku ktorým na ich základe súdy dospeli, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

22.3. Žalovaná 2/ v podanom dovolaní vytýkala odvolaciemu súdu, že sa nedostatočne zaoberal argumentáciou vo vzťahu k námietke vydržania práva žalovanou 2/ ako oprávnenou držiteľkou. Odvolací súd sa s danou námietkou vysporiadal v bode 68. odôvodnenia, v ktorom uzavrel „K námietkam odvolateľky, že D. J. (právna predchodkyňa dovolateľky - pozn. dovolacieho súdu) mala nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, čo by legitimizovalo ďalších nadobúdateľov ako riadnych vlastníkov pozemkov, je potrebné uviesť, že aj k tejto otázke okresný súd vyjadril, keď poukázal na úradný záznam vyhotovený v advokátskej kancelárii zástupcu žalobkyní, kde D. J. vyhlásila, že nie je vlastníčkou sporných nehnuteľností. Pokiaľ tu takáto vedomosť existovala, nemožno konštatovať splnenie podmienok vydržania vlastníckeho práva, na čo poukazovala odvolateľka, keďže tu nebola splnená základná požiadavka dobromyseľnosti“.

23. V reakcii na daný dovolací argument žalovanej 2/ dovolací súd upriamuje pozornosť, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalovaná 2/ preto neopodstatnene namieta, že jej odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti dovolací súd poznamenáva, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

24. Žalovaná 2/ v dovolaní tiež poukazuje, že odvolací súd sa mal dopustiť porušenia ustanovenia § 371 CSP v súvislosti s pripustením úpravy žalobného petitu, pričom tvrdí, že predložením nových geometrických plánov, zmenou označenia žalovaných nehnuteľností inými parcelnými číslami, inou kultúrou a inou výmerou, došlo k podstatnej zmene a doplneniu rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe, teda podanie žalobcov nimi označené ako úprava petitu zo dňa 29.3.2017, bolo potrebné považovať za zmenu žaloby, ktorá v odvolacom konaní nie je možná.

25. Podľa § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

26. Podľa § 140 ods. 1, 2 CSP zmenou žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo. Zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe.

27. Zmenou žaloby je taký návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo (kvantitatívna zmena), alebo ktorým sa uplatňuje iné právo (kvalitatívna zmena), alebo podstatná zmena, alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe, teda prípad, ak žalobca síce naďalej žiada rovnaké plnenie (rovnakej kvality a rovnakého rozsahu), ale na základe iného skutkového stavu veci (skutkového základu veci), než ako ho uviedol v pôvodnej žalobe. V prejednávanej veci však nešlo ani o jednu z uvedených alternatív, podstatných pre záver o zmene žaloby. Žalobcovia si neuplatnili iné právo, než to, ktoré označili v žalobe, podstatne nezmenili ani nedoplnili rozhodujúce skutočnosti, v žalobe jednoznačne vyšpecifikovali nehnuteľnosti ku ktorým žiadajú určiť spoluvlastníctvo.

28. Dovolací súd sa oboznámil s obsahom spisu a námietky žalovanej 2/ týkajúce sa úpravy žalobného petitu a porušenie ustanovení ohľadne rozhodnutia o pripustení zmeny žaloby v odvolacom konaní považuje v celom rozsahu za nedôvodné, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým pripustil úpravu žalobného petitu tým, že reagoval na vývoj procesnej situácie po úmrtí žalobkyne 1/ a aktualizovaný stav

evidencie dotknutých nehnuteľností v katastri nehnuteľností (podrobne vysvetlený v odbornom vyjadrení geodetky W. Z.), nie je možné považovať za rozhodnutie o pripustení zmeny žaloby, a v neposlednom rade ani za porušenie práva strán sporu na rovnosť v konaní. Ak v danej veci nešlo o zmenu žaloby, nemôže sa uplatniť ani z hľadiska dovolateľky potrebný záver, že došlo počas odvolacieho konania k nesprávnemu procesnému postupu. Žiada sa dodať, že odvolací súd sa v napadnutom rozhodnutí dôvodom žalobcami navrhutej úpravy žalobného petitu, ako aj posúdenia, že v uvedenom nejde o zmenu žaloby podľa § 140 CSP, podrobne zaoberal v bodoch 63. - 66. svojho odôvodnenia. Postupom odvolacieho súdu, ktorý uznesením rozhodol o úpravách žalobného petitu (hoci o nich rozhodovať nebolo potrebné, pretože nešlo o zmenu žaloby), však priznal procesnoprávnej povahe rozhodovania za daných okolností relevanciu, nebol naplnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.

29. V súvislosti so zákonnou požiadavkou na obsahovú kvalitu odôvodnenia rozsudku, žalovaná 2/ namietala, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore s ustanovením § 393 ods. 3 CSP, pretože nerešpektuje právny názor ustálenej súdnej praxe vyslovený v nálezoch Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 549/2015 zo dňa 16.3.2016 a rovnako aj v nálezoch Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 151/2016 zo dňa 3.5.2016, na ktorých aplikáciu upozorňovala na odvolacom pojednávaní.

30. Podľa § 393 ods. 3 CSP ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozhodnutia obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

31. Rozhodnutie odvolacieho súdu vo výroku 1. spočívalo na závere, že právna predchodkyňa žalovanej 2/ D. J. nikdy platne nenadobudla vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XXXX, pretože v dedičskom konaní po poručiťke G. I. (právna predchodkyňa D. J.), bol do aktív dedičstva zaradený aj pozemok parc. č. KN-E XXXX (z ktorého vznikli dotknuté nehnuteľnosti) na základe nesprávnej identifikácie parciel zo dňa 08.11.1996, ktorá bola podkladom k predmetnému dedičskému konaniu. Obrana žalovanej 2/ o možnosti vydržania vlastnícka práva dotknutých nehnuteľností bola vyhodnotená odvolacím súdom ako nedôvodná s poukazom na nedostatok dobromyseľnosti právnej predchodkyne žalovanej 2/ D. J. (porovnaj bod 22.3.). Poukazom na právne vety v nálezoch Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 549/2015 zo dňa 16.3.2016 a sp. zn. I. ÚS 151/2016 zo dňa 3.5.2016, žalovaná 2/ sleduje ochranu dobrej viery nového nadobúdateľa vlastníckeho práva od nevlastníka. Odvolací súd nepovažoval, vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania a prijaté právne závery, za potrebné zaoberať sa právnymi názormi vyslovenými v nálezoch Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 549/2015 zo dňa 16.3.2016 a sp. zn. I. ÚS 151/2016 zo dňa 3.5.2016, pretože otázky nastolené v citovaných rozhodnutiach nemali vplyv na dôvody tvoriace nosnú argumentáciu napadnutého rozhodnutia. Zároveň je potrebné konštatovať, že ak žalovaná 2/ poukazovala na aplikáciu vyššie uvedených rozhodnutí ústavného súdu až na odvolacom pojednávaní, tieto nemajú charakter novôt v odvolacom konaní špecifikovaných v § 366 CSP, a preto na ne odvolací súd správne neprihliadol. Dovolací súd nezistil žalovanou 2/ akcentované nedodržanie ustanovenia § 393 ods. 3 CSP. Postupom súdu, ktorý sa nepriechi zákonu, nemohlo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP).

32. K námietkam dovolateľky ohľadne dokazovania dovolací súd uvádza, že podľa svojej judikatúry nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017). Dovolateľka nenamietala nevykonanie takého dôkazu odvolacím súdom, ktorý by zároveň mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, nakoľko iba takúto skutočnosť možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09).

33. Dovolací súd upriamuje pozornosť i na to, že pokiaľ žalovaná 2/ namietala nesprávne vyhodnotenú chybnú identifikáciu slúžiacu ako podklad pre rozhodnutie v dedičskej veci č. k. D 1964/96, Dnot 297/96, v zásade dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení,

už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

34. Vzhľadom na obsah dovolania zostávalo posúdiť, či odvolací súd porušil princíp právnej istoty nerešpektovaním právneho názoru vysloveného v danej veci dovolacím súdom v uznesení sp. zn. 5Cdo/181/2014 zo dňa 10. mája 2016, pričom žalovaná 2/ konkrétne poukázala na str. 13 jeho odôvodnenia, z ktorého obsahu vyvodzovala, že dovolací súd zistil nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom už pri predchádzajúcom odvolaní žalovanej 2/ a aj procesné pochybenie, a napriek týmto konštatovaniam v zrušujúcom rozhodnutí dovolacieho súdu, v ďalšom konaní sa odvolací súd nedostatočne zaoberal argumentáciou vo vzťahu k námietke vydržania práva žalovanou 2/ ako oprávnenou držiteľkou.

35. Podľa § 455 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu.

36. V danom prípade, ako bolo už bolo uvedené, najvyšší súd uznesením sp. zn. 5Cdo/181/2014 z 10. mája 2016 zrušil v poradí prvým rozsudok odvolacieho súdu z 23. októbra 2013 sp. zn. 6Co/458/2012 v spojení s opravným uznesením z 11. marca 2014 sp. zn. 6Co/458/2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V tejto súvislosti žalovaná 2/ upriamila pozornosť na str. 13 odôvodnenia uvedeného uznesenia najvyššieho súdu týkajúcu sa teoretických východísk pri právnom posúdení, pričom vyvodzuje záver, že dovolací súd zistil nesprávne právne posúdenie odvolacím súdom, ktoré následne nebolo rešpektované v ďalšom konaní odvolacím súdom. Najvyšší súd v čase svojho predchádzajúceho rozhodovania pokiaľ ide o prípustnosť dovolania voči výroku, ktorý bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie, zistil, že dovolanie žalovanej 2/ nebolo proti uvedenému výroku prípustné podľa § 238 ods. 1 až 3 OSP. Najvyšší súd v citovanom zrušujúcom uznesení v súvislosti s námietkou, že napadnutý rozsudok súdu odvolacieho a súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci skúmal prípustnosť dovolania voči zrušujúcemu výroku rozhodnutia odvolacieho súdu, keď dospel k záveru, že dovolanie žalovanej 2/ nie je procesne prípustné; (i) dovolací súd sa stotožnil s odôvodením rozsudku súdu prvej inštancie v časti nedostatku pasívnej vecnej legitímácie pôvodne označenej žalovanej 2/ a v stručnosti dodal, že právny poriadok Slovenskej republiky nerozlišuje právnu subjektivitu fyzických osôb a právnických osôb; (ii) opodstatnenosť námietky ohľadom porušenia ustanovenia § 213 ods. 2 OSP vyhodnotil ako nesúladnú v obsahom spisu; (iii) a pokiaľ ide o závery odvolacieho súdu týkajúce sa právneho postavenia žalovanej 2/ v konaní odkázal na výklad o jednote právnej subjektivity fyzických osôb. Z dôvodu vady konania uvedenej v § 237 ods. 1 OSP spočívajúcej v nedoručení vyjadrenia žalobkyň k odvolaniu žalovanej 2/, došlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) OSP a vzhľadom na to napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Po vrátení veci, odvolací vykonal procesné úkony, aby odstránil vytknutý nedostatok a doručil vyjadrenie žalobkyň k odvolaniu žalovanej 2/. Z uvedeného možno dedukovať, že dovolací súd v čase predchádzajúceho rozhodovania nezistil nesprávne právne posúdenie v otázke námietky vydržania ako argumentuje žalovaná 2/ v preskúmanom dovolaní. Vychádzajúc z uvedených skutočností najvyšší súd dospel k záveru, že odvolací súd sa v napadnutom rozsudku neodchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci v jeho skoršom rozhodnutí, neporušil ustanovenie § 455

CSP, a preto dovolacia námietka je neopodstatnená.

37. Ak žalovaná 2/ prípustnosť dovolania podľa tohto dovolacieho dôvodu (§ 420 písm. f) CSP) čiastočne vyvodzuje aj z právnych záverov (splnenie podmienok vydržania právnu predchodkyňou žalovanej 2/, ochrana dobrej viery nadobúdateľa od nevlastníka), dovolací súd v tejto súvislosti pripomína, že už dávnejšie dospel k záveru, podľa ktorého realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (R 54/2012). Najvyšší súd zotrváva na tomto závere aj naďalej (pozri R 24/2017 a 1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018).

38. So zreteľom na uvádzané dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalovanej 2/ nie je podľa § 420 písm. f) CSP prípustné.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a), c) CSP

39. Dovolateľka prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje i z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP. Aby na základe dovolania podaného podľa tohto ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2Cdo/203/2016, 6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť, len ak sú splnené uvedené predpoklady (po prijatí záveru o prípustnosti dovolania). Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v Civilnom sporovom poriadku, podobne ako predchádzajúca právna úprava, totiž dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

40. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

41. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, (teda aj pre § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP, na ktoré ustanovenie poukázala dovolateľka) má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Pritom sama polemika dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia nezodpovedajú kritériu danému týmto ustanovením (1Cdo/51/2017, 2Cdo/71/2018, 3Cdo/172/2018, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/128/2017, 7Cdo/99/2018, 8Cdo/169/2018). Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z tohto ustanovenia, nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú právnu otázku mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu (3Cdo/141/2018).

42. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky relevantnej podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávnych a hmotnoprávnych otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa

(advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa); v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania. V neposlednom rade je dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Rovnako tak je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

43. Z dovolania vyplýva, že žalovaná 2/ je názoru, že napadnutý rozsudok nerešpektuje právny názor ustálenej súdnej praxe vyslovenej v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 549/2015 zo dňa 16.3.2016 a rovnako aj v náleze Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 151/2016 zo dňa 3.5.2016.

44. V náleze sp. zn. I. ÚS 549/2015 zo dňa 16.3.2016 ústavný súd okrem iného uviedol: „Ústavný súd z hľadiska poskytnutia ústavnoprávnej ochrany musí tak postaviť na rovnakú úroveň vlastnícke právo pôvodného vlastníka a nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti novým nadobúdateľom na základe jeho dobrej viery. Tým sa dostávajú do vzájomnej kolízie obidve ústavné hodnoty - princíp ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa (princíp dobrej viery, dôvery v akty štátu a právnej istoty v demokratickom právnom štáte) a princíp ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka (princíp nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet, t. j. nikto nemôže previesť na iného viac práv, než koľko sám má). Pokiaľ však nemožno zachovať maximum z obidvoch základných práv (čo platí aj pre tento prípad), treba prihliadnuť na princíp všeobecnej spravodlivosti, keď je nutné zvažovať všeobecné súvislosti tohto typu kolízie základných práv, ako aj individuálne okolnosti konkrétneho rozhodovaného prípadu. Vyššie riziko má niesť nedbalý vlastník než nadobúdateľ v dobrej viere, pretože tento nie je schopný sa nijako dozvedieť o tom, ako vec opustila vlastníkovu sféru a dostala sa na list vlastníctva prevodcu po zákonom určenom správnom (katastrálnom) konaní.“

45. V právnej vete nálezu Ústavného súdu I. ÚS 151/2016 zo dňa 3.5.2016 sa uvádza: „Ústavný súd Slovenskej republiky z hľadiska poskytnutia ústavnoprávnej ochrany musí postaviť na rovnakú úroveň vlastnícke právo pôvodného vlastníka a nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti novým nadobúdateľom na základe jeho dobrej viery. Tým sa dostávajú do vzájomnej kolízie obidve ústavné hodnoty - princíp ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa (princíp dobrej viery, dôvery v akty štátu a právnej istoty v demokratickom právnom štáte) a princíp ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka (princíp nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet, t. j. nikto nemôže previesť na iného viac práv, než koľko sám má). Pokiaľ však nemožno zachovať maximum z obidvoch základných práv, treba prihliadnuť na princíp všeobecnej spravodlivosti, keď je nutné zvažovať všeobecné súvislosti tohto typu kolízie základných práv, ako aj individuálne okolnosti konkrétneho rozhodovaného prípadu. Vyššie riziko má niesť nedbalý vlastník než nadobúdateľ v dobrej viere, pretože tento nie je schopný sa nijako dozvedieť o tom, ako vec opustila vlastníkovu sféru a dostala sa na list vlastníctva prevodcu po zákonom určenom správnom (katastrálnom) konaní“.

46. V danej súvislosti dovolací súd považuje za nevyhnutné upriamiť pozornosť dovolateľky na tú skutočnosť, že v otázke prelomenia zásady „nemo plus iuris“ a s tým súvisiaceho nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka na základe dobrej viery nadobúdateľa, došlo k ustáleniu rozhodovacej praxe dovolacieho súdu prostredníctvom uznesenia Veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia (ďalej len „veľký senát“) z 27. apríla 2021 sp. zn. IVOBdo/2/2020, na ktoré rozhodnutie sa v podstatnom odvolávajú aj žalobcovia vo vyjadrení k podanému dovolaniu. V predmetnom rozhodnutí veľký senát vo vzťahu k nastolenej právnej otázke uzatvoril, že: (i) Na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností; (ii) S poukazom na právnu zásadu, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má (nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet), nemôže platne previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti na inú osobu ten, kto je na základe absolútne neplatného právneho úkonu vedený v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností; (iii) Dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje; (iv) Ustanoveniu § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri

nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), ktoré upravuje hodnovernosť údajov katastra, nezodpovedá výklad, podľa ktorého už len sama evidencia vlastníctva nehnuteľnosti v katastri nehnuteľnosti zakladá dobrú vieru evidovaného vlastníka v to, že je vlastník.

47. Pri posudzovaní dovolania žalovanej 2/ podľa obsahu tohto mimoriadneho opravného prostriedku (§ 124 ods. 1 CSP) z neho nevyplýva, konkrétne ktorou „právnou“ otázkou (odvolacím súdom riešenou odlišne od ustálenej praxe dovolacieho súdu) bola podľa názoru dovolateľky založená prípustnosť ňou podaného dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolanie je v tomto smere natoľko všeobecné, nekonkrétne a neurčité, že z neho nemožno vymedziť právnu otázku pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Pokiaľ žalovaná 2/ výhradne poukazovala na nálezy ústavného súdu, bez vymedzenia v čom sú skutkovo obdobné v komparácii s predmetnou vecou, a v čom sú kardinálne pre riešenie predmetu sporu, pričom sú už aj preklenuté už ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu (viď predchádzajúci bod), neboli splnené predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu. Zároveň dovolateľkou označené vyššie uvedené rozhodnutia ústavného súdu SR skutkovo a právne nesúvisia s riešením právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu v posudzovanej veci.

48. Z dovolania vyplýva i vyvodzovanie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP.

49. Podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

50. V preskúmvanej veci, vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c) CSP žalovaná 2/ nevymedzuje právnu otázku, neuvádza v tejto súvislosti rozdielnu rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Ani pri posudzovaní daného dovolacieho dôvodu žalovanej 2/ podľa obsahu tohto mimoriadneho opravného prostriedku (§ 124 ods. 1 CSP) však z neho nevyplýva, konkrétne ktorou „právnou“ otázkou (odvolacím súdom riešenou a rozhodovanou dovolacím súdom rozdielne) bola podľa jej názoru založená prípustnosť ňou podaného dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) CSP. V dôsledku nevymedzenia právnej otázky relevantnej v zmysle tohto ustanovenia neboli dané predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu.

51. Pokiaľ by dovolací súd absenciu konkrétne vymedzenej právnej otázky nezohľadnil a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti podaného dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priechiaci sa cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (porovnaj 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 3Cdo/6/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017, 8Cdo/78/2017). Ak by bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu [a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil], porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

52. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

53. Dovolaciemu súdu za opísanej situácie preto neostalo iné, než dovolanie, ktorým bola neopodstatnene vytknutá tzv. zmätočnosťná vada podľa § 420 písm. f) CSP odmietnuť ako neprípustné (§ 447 písm. c) CSP) a v časti, v ktorej sa namietalo nesprávne právne posúdenie veci s ním naložiť rovnako pre nevymedzenie uplatneného dovolacieho dôvodu spôsobom predpokladaným v ustanoveniach §§ 431 až 435 (§ 447 písm. f) CSP).

54. Záverom najvyšší súd ešte dodáva, že žalobcovia podaním zo dňa 01.02.2022 upravili žalobný návrh v súvislosti s úmrtím žalobkyne 2/, ktorým žiadali určiť, že do dedičstva po neb. W. P. patrí podiel 1/3

na dotknutých nehnuteľnostiach, navrhovaná úprava žalobného petítu v danom štádiu konania v kontexte s výsledkom tohto dovolacieho konania, ktorým je procesné rozhodnutie o odmietnutí dovolania, pretože neboli splnené podmienky vecného prejednávania dovolania, stráca na relevancii.

55. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

56. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.